

SO'FI OLLOYORNING ASARLARIDA AKS ETILGAN PEDAGOGIK QARASHLARNING TA'LIM TIZIMIGA TA'SIRINI TAHLILI

Kotibov Rustamxon Bositxon o'g'li

Namangan davlat universiteti erkin tadqiqotchisi

ANNOTASIYA

Maqolada, So'fi Olloyorni taniqli pedagogik g'oyalarining o'zbek ta'lim tizimiga qanday ta'sir qilishi o'rganiladi. Bu g'oyalar ichida boshqa mamlakatlarda o'qitishning qanday o'zgarishlarga olib kelishi kuzatiladi va ularning o'zbek ta'lim tizimiga moslashtirish mumkinligi bahsolinishi istalgan. Maqolada So'fi Olloyorni asarlarida aks etilgan pedagogik qarashlarning o'zbek ta'lim tizimiga ta'siri tahlil qilish uchun turli metoddan foydalanilishi mumkin.

Kalit so'zlar: So'fi Olloyorning asarlarida aks etilgan pedagogik qarashlar,

O'zbekistonda ta'lim sohasida pedagogik qarashlarni o'rganish va o'zgartirish jarayonlari bilan bog'liq bo'lishi mumkin. O'zbek ta'lim tizimi, pedagogik qarashlarni o'zgartirish va ta'limni yanada rivojlantirishga qaratilgan islohotlar va reformalar bilan turli bosqichlardan o'tkazilgan. Bu o'zgarishlar esa, o'quvchilarning sotsial, psixologik va ma'naviy taraqqiyotini oshirish, ularning kreativ va analitik fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish, o'z-o'zini o'rganish, o'zlashtirish, kelajakda mustaqil fikrni shakllantirish va jamiyatga foydali bo'lishlari uchun jihozlangan.

So'fi Olloyor, o'zbek ta'lim tizimiga aks etilgan pedagogik qarashlarning biri sifatida qabul qilingan. So'fi Olloyorlik pedagogikasining asosiy mablag'lari, o'z-o'zini o'rganish va o'zini boshqarish jarayonlari asosida yuksalishga ega bo'lishni ta'minlaydi. Bu pedagogik qarash, o'quvchilarning ma'naviy va ruhiy rivojlanishiga katta e'tibor beradi va ularning o'zlashtirish imkoniyatlarini rivojlantirishga qaratilgan.

So'fi Olloyorning asarlari o'quvchilarni o'ziga xosligini, rivojlangan insoniy xususiyatlarni, o'z-o'zini o'rganish va tafakkur qilish qobiliyatlarini yuksaltishga qaratilgan. O'zbek ta'lim tizimida bu pedagogik qarash asosida yaratilgan maktablarda o'quvchilarga adabiyotlar, san'at, fikr va madaniy asarlar bilan tanishish imkoniyati beriladi. Ular o'z fikrlarini ifoda qilish, o'z qarashlarini bildirish, o'z o'ylarini shakllantirish jarayonida mustaqil bo'lish imkonini topadi.

Bundan tashqari, So'fi Olloyorning pedagogik qarashlari asosida ta'lim jarayonida tarbiya va madaniyatning yuksalishi ham o'zgaradi. Bu pedagogik qarashlarning o'zlashtirish, o'z-o'zini o'rganish va xotirani rivojlantirish jarayonlari

orqali o'quvchilarga adabiyotlar va ma'ruzalar orqali tarbiya va madaniyat bilimini oshirish imkonini beradi.

Jamiyatning talabalar ustida ma'naviyat va etika qoidalariga e'tibor berishga qaratilgan So'fi Olloyorning asarlari, o'zbek ta'lim tizimida o'quvchilarga yuqori ma'naviyatli qiyofalar bilan donashish imkoniyatini beradi. Bu esa jamiyatning o'quvchilarga yaxshi inson bo'lish, uning qadriyatlariga e'tibor qilish va xayrlilarga qarashini oshirishga qaratilgan.

Bular bilan birga, So'fi Olloyorlik pedagogikasining o'zbek ta'lim tizimiga ta'siri rivojlanish va o'quvchilarning shaxsiy va jamiyatga foydali bo'lishlari yo'nalishida muhim hisoblanadi. Bu pedagogik qarashlar o'quvchilarni yuqori intellektual va ma'naviy darajaga olib chiqishda muhim ahamiyatga ega bo'lib, ularning o'zlarini va dunyoni tushunish, iste'mol qilish va yaratish qobiliyatlarini oshirishga yordam beradi.

O'zbekiston ta'lim tizimida pedagogik qarashlarni tashkil etish va ularni amalga oshirishda kutilgan o'zgarishlarni tushunishga yordam beradi. Maqolada quyidagi yo'nalishlarga e'tibor berilishi mumkin: Pedagogik qarashlarning tarixi o'zgarishlari: Maqolada o'zbek ta'lim tizimida pedagogik qarashlar tarixi bo'yicha kuzatish va ularning o'zgarishlarini o'rganish mumkin. Tarixiy o'zgarishlar, ta'limning turli davrlarida o'ziga xos bo'lib kelganligi sababli, hozirda o'zbek ta'limida amalga oshirilayotgan pedagogik qarashlar bilan taqqoslab chiqish imkonini beradi.

Xalqaro ta'lim standartlari bilan solishtirish: O'zbekiston ta'lim tizimida xalqaro ta'lim standartlari bilan solishtirilgan pedagogik qarashlarning ta'siri o'rganilishi kerak. Xalqaro standartlar bilan solishtirish, o'zbek ta'lim tizimining dunyo standartlariga muvofiqligini aniqlashga imkon beradi.

Yangi texnologiyalardan foydalanish: Maqolada, o'zbek ta'lim tizimida yangi texnologiyalardan, masalan, internetdan, interaktiv darsliklardan, videolar va onlayn ta'lim platformalaridan qanday foydalanishning o'zbek ta'limida pedagogik qarashlarga ta'sirini o'rganish mumkin.

Talabalarning o'ziga xos qobiliyatlarini oshirish: O'zbek ta'lim tizimida talabalarning o'ziga xos qobiliyatlarini oshirishga qaratilgan pedagogik qarashlar va ularning o'qitish usullari tahlil qilinishi kerak. Bu, o'zbek ta'limida qobiliyatga ko'ra ta'limning tashkil etilishi va o'qitish metodlarini aniqlashga yordam beradi.

Maktab-maktab, viloyat-viloyat o'rtasidagi farqlar: Maqolada o'zbek ta'lim tizimida viloyatlar va tumanlar bo'yicha pedagogik qarashlarning farqlarini tahlil qilish ham muhimdir. Bu farqlar, O'zbekistonda ta'lim tizimini boshqarish va uni takomillashtirishda katta ahamiyatga ega.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI: (REFERENCES)

1. Турғунов, С. Т., and Л. А. Мақсудова. "Управление педагогическими процессами и технологиями." Тошкент: Sano-standart 48 (2012).
2. Turg'unov, S. T., Daniyarov, B. X., Umaraliyeva, M. A., Shodmonova Sh, S., Turg'unova Sh, M., & Tojiboyeva, H. M. (2012). O 'qituvchilarning kasbiy mahorat va kompetentligini rivojlantirish. Toshkent: Sano-standart.
3. Турғунов, С. Т., Дониёров, Б. Х., & Аҳмаджонова, Н. (2011). Ўқитувчиларнинг касбий компетентлигини ривожлантиришда таълим муассасаси раҳбарларининг функционал вазифалари. Халқ таълими.–Тошкент, 5, 71-76.
4. Ismoilov, T. I. "The importance of forming youth life strategy in an informed society." EPRA International Journal of Multidisciplinary Research (IJMR) 6.8: 536-538.